

Syftet med Nätverket Renare Mark är att vara ett "Forum för att främja utvecklingen inom efterbehandling av föroreningar i mark och vatten".

Målet är att skapa ökad kontakt mellan olika aktörer, diskutera aktuella frågor och samarbeta med nordiska och europeiska nätverk i seminarier och workshops.

Styrelsen informerar

- Nätverkets vårmöte hålls i Umeå den 16-17 mars 2005 och föregås av ett forskarmöte den 15 mars.
- Nätverket diskuterar samarrangemang med Västsvenska miljörättsföreningen.
- Det europeiska nätverket NICOLE håller workshop kring ekotox i Stockholm i juni 2005.
- Prissumman för nätverkets årliga utnämning av bästa exjobb är höjd till 15 000kr.
/Lisa Ledskog, ordförande

Nätverket Renare Marks nyhetsbrev distribueras till samtliga medlemmar i nätverket via e-post. Nätverket är öppet för alla intresserade. Enskilt medlemskap kan tecknas av alla, för företag finns korporativt medlemskap. Mer information finns på nätverkets hemsida eller kan fås genom att skicka e-post till nätverket. Bidrag till Nyhetsbrevet tas gärna emot.

Redaktion:
Krister Honkonen 031- 61 14 10
krister.honkonen@fastighet.goteborg.se
Ingegerd Ask 090 - 71 52 65
ingegerd.ask@sweco.se
Thomas Liljedahl 090 - 786 5464
thomas.liljedahl@chem.umu.se

Ansvarig utgivare:
Ordförande
Lisa Ledskog 013 - 21 45 68
lisa.ledskog@soilrem.se

Nätverket Renare Mark
c/o Statens Geotekniska Institut
581 93 LINKÖPING
info@renaremark.se
http://www.renaremark.se

Höstmötet i Linköping

Den stora kongresslokalen i Linköping som föreläsningarna ägde rum i, fyllde vi nästan eftersom deltagarna denna gång ökat till ca 320 st. De två dagarna var fyllda med intressant information om förorenad mark, speglat från olika synvinklar.

Arne Pontenius från Electrolux visade häftiga bilder över vilka problem de kunde stöta på när de är i gång och köper gamla industritomter i Indien och Ungern. Därefter fortsatte föredragen att handla om olika saneringsmetoder, var man gör av renade massor och hur man skall använda sig av åtgärds mål och åtgärds krav mm. Alltså hade vi två dagar med intressanta föreläsningar, trevliga besök i montrarna och möten med kollegor.

/Malin, Stefan och Johan, Länsstyrelsen Halland.

Föredragen från höstmötet finns utlagda på www.renaremark.se

Miljömässan i Göteborg

Ett 50-tal deltagare slöt upp till nätverkets eftermiddagsseminarium på miljömässan i Göteborg den 6 oktober. Seminariet tog upp problematiken av PAH som markförorening i urban miljö. Undersökningar i våra storstäder visar att bakgrundshalter för cancerogena PAH ligger i gränslandet eller till och med över generella riktvärden. Har vi koll på den verkliga risken och exponeringen för föroreningar i jorden i en storstadsmiljö?

Våra exploatörer efterlyser entydiga och förstaeliga bedömningsgrunder i riskbedömningarna och ifrågasätter våra svenska försiktiga riktvärden. Är det verkligen värt pengarna att inte se till platsspecifika värden, alternativt förändra beräkningsmodellen för urban miljö? I slutdebatten deltog bl a Naturvårdsverket. Läs mer på www.renaremark.se

Studiebesök vid Hälleforsnäs bruk

Drygt 20 deltagare slöt upp till studiebesöket vid Hälleforsnäs bruk som Region Öst arrangerade den sista september. Jerry Persson som är miljökontrollant i saneringsprojektet gav under dagen en mycket jordnära och uppskattad visning av vad som är på gång och vad som planeras i bruksområdet. Exempel på vad som togs upp är tätning av den 4 ha stora industritippen där bland annat stenkolstjära deponerats och omledning av Bruksås så att den kommer bort från tippområdet. Deltagarna fick också en spännande visning av saneringen i de gamla industrilokalerna.

/Ola Sundin, Länsstyrelsen Östergötland

Rapport från seminarium: Risk eller nytta – marksanera eller flytta?

Den 26 augusti samlades över 90 personer i Naturvårdsverkets lokaler för att lyssna till föredrag om hälsorisker i anslutning till förorenade områden. Det var FOM (Forum för Organiska Miljögifter) från institutionen för miljömedicin på Karolinska som tagit initiativet. En introduktion till förorenade områden hölls av representanter från Naturvårdsverket. Vidare fick vi följa med in i toxikologins värld och fundera över sambanden mellan exponeringsrisk, nytta och acceptans.

Kemikalieinspektionen diskuterade hur mycket förorenad jord ett vanligt 15 kg barn egentligen äter jämfört med ett barn med pica-beteende. På eftermiddagen blandades friskt toxikologiska tester med kunskapsluckor i dagens riskbedömningar och värderingar för förorenade områden. Information från seminariet lär vara tillgänglig på: www.imm.ki.se/FOM.htm

Vad gör koordinatör, eller vad hände egentligen "dag 0"?

Vem hade trott att det skulle gå att kombinera diskussioner om nätverkets framtid med en pubkväll? Dagen före höstmötet samlades ett 60-tal törstiga nätverkare för att mingla i SGIs lokaler. Resultatet, dvs svaren på diskussionsfrågorna, blev givetvis att de flesta tyckte att syftet med Renare Mark är just att träffas och dricka öl. Det kom också upp förslag som att Bert Karlsson bör bli nästa ordförande, att spela bort alla våra pengar på V75 och att vi bör engagera oss kulturellt. Men mitt bland alla tokigheter kunde man skönja en viss suktan efter flera träffar, mera kunskap, uppmuntran för unga medarbetare och forskare och framför allt: en renare mark.

Detta kan tolkas som att vi har satsat helt rätt när vi nu kommer att ta fram och erbjuda fler aktiviteter för nätverkets medlemmar. Tack alla ni som var där och gjorde kvällen lyckad!

Samtliga förslag kommer att överlämnas till styrelsen.
/Eder nätverkskoordinator

Det händer i nätverket!

24 november 2004

Studiebesök vid saneringen kvarteret Lyftkranen
Termisk behandling och vattenrening

15 mars 2005

Forskarmöte med tema riskbedömning
Kan vi lita på naturvetenskapen?

16-17 mars 2005

Vårsmöte temat riskbedömning och -värdering fortsätter...
Gemensamma bedömningsgrunder – finns dom?

Kalendarium

NICOLE network meeting "Unlocking the Barriers to the Recovery of Soil and the Rehabilitation of Contaminated Land"

15-16 november, Sofia, Bulgarien
www.nicole.org

Geoteknisk forskardag "Mark och vatten i ett föränderligt samhälle", SGI

17 november, Linköping
www.swedgeo.se

Studiebesök med Nätverket Renare Mark

"Saneringsprojektet Lyftkranen"
24 november 2004, Stockholm
www.renaremark.se

FRIST centrumdag om undersökningar och åtgärder
25 november, Chalmers, Göteborg
www.renaremark.se/konferenser

ATV:s vintermöte
8-9 mars 2005, Vejle, Danmark
www.atv-jord-grundvand.dk

Nätverket Renare Marks forskarmöte
15 mars, Umeå
www.renaremark.se

Nätverket Renare Marks vårmöte
16-17 mars, Umeå
www.renaremark.se